Taariikhda saameynta: **10/15/20**

HOWARD CENTER
Help is here.
*Caawin **waatan***

Ogeysiin Ficilladda Shaqsiyeed

Ogeysiintaan waxay sharaxeysaa sida macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan u dhici karto in la isticmaalo lanna soo bandhigo iyo sida aad fursad ugu yeelan karto macluumaadkan. Fadlan si taxadir ah u dulmar.

Haddii aad qabto wax su'aalo ah ee ku saabsan ogeysiintan, fadlan kala xiriir sarkaal Shaqsiyeedka HowardCenter (802) 488-6900

YAA RAACAAYA OGEYSIINTAN

Ogeysiintaan waxay sharaxeysaa ficilladeenna iyo kuwa:

- Xirfadle kasta ee daryeel caafimaad ee loo ogolaaday inuu eego macluumaadkaaga warbixin ee caafimaadkaaga.
- Dhammaan qeybaha iyo mashaariicda Howard Center.
- Mutadawace kasta ee aan u ogolaanay inuu ku caawiyo inta aad ka heleyso Howard Center hawlgalyo.
- Dhammaan shaqaalaha, saraakiisha iyo hawlwadeenadda kale.
- Dhammaan unugyadda Howard Center, baraha iyo goobaha raacaaya xeerrarka ogeysiintaan. Xubnaha shaqaalaha unugyadaan, barahaan iyo goobahaan laga yaabee in ay isla qeybsadaan macluumaad caafimaad midkood midka kale daaweynta, kharsh bixinta ama ujeedooyinka hawlgalladda sida lagu sharaxay ogeysiintaan.

BALLAN QAADYADEENA LA XIRIIRA MACLUUMAADKA CAAFIMAAD

Waan fahansannahay in macluumaadka caafimaad ee adiga kugu saabsan iyo caafimaadkaaga in uu yahay shaqsi. Waxaan daacad u nahay in aan xafidno shaqsiyadaada iyo macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan. Waxaan abuureynaa warbixin daryeel iyo hawlgalladda aad ka heleyso hayadda. Waxaan u baahannahay in warbixintaan ay ku siiso tayda daryeel iyo tixgelinnada sharciyadda qaar ee loo baahan yahay. Ogeysiintaan waxay la xiriirtaa dhammaan warbixinnadaada ay sameysay hayadda, haddii uu sameeyay hawlwadeen hayadda ama dhakhtarkaaga qaaska ah. Dhakhtarkaaga qaaska ah wuu lahaan karaa qorshooyin ka duwan ama ogeysiinno la xiriira isticmaalka dhakhtarka iyo bandhigidda macluumaadka caafimaadkaaga ee lagu sameeyay xafiiska dhakhtarka ama xarun caafimaad.

Ogeysiintaan waxay kuu sheegi doontaa qaababka ku saabsan ee aan u isticmaaleyno una bandhigeyno macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan. Xittaa waxaan ku sharaxeynaa xaquuqdaada iyo qaar ka mid ah masuuliyadaha ee aan kula xiriirineyno isticmaalka iyo bandhigidda macluumaadka caafimaad.

Sharciga wuxuu nooga baahan yahay in:

- Aan xaqiijinno in macluumaadka caafimaad ee ku cadeyneysa si qarsoodi ah loo xafido;
- Ku siinno ogeysiintaan ah shaqadeenna sharci iyo ficilladda shaqsi anagoo xurmeyneyna macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan;
- Tixraacidda xeerarka ogeysiinta oo hadda dhaqan galeysa;
- Kuu cadeyno tixraacidda ku xadgudubka amaandarada xifdinta macluumaadka caafimaad; iyo
- Tixgelinta mid kastoo ka mid ah shariyadda dowladda kaasoo aad halis u ah ama ku siinaaya xaquuq ka badan kan ogeysiintaan.

SIDA AAN U ISTICMAALEYNO IYO AAN U BANDHIGEYNO MACLUUMAADKA CAAFIMAAD EE KUGU SAABSAN

Qeybaha soo socda waxay faahfaahinayaan qaababka kala duwan ee aan u isticmaaleyno una soo bandhigeyno macluumaadka caafimaad. Qeyb kasta oo isticmaalyo ah ama bandhigidyo waan sharixi doonnaa waxaan ula jeedno iskunna dayi doonnaa inaan ku siinno xoogaa tusaalooyin ah. Ma ahin in isticmaal ama bandhig walba ee qeybahaan in halkaan lagu taxay.

Daaweynta. Laga yaabee in aan u isticmaalno ama aan bandhigno macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan si ay kuu siiso daaweeyn ama hawlgallo. Tan waxaa raacsan wadaagidda laga yaabo ee macluumaadka kugu saabsan dhakhtiirta, kalkaaliyaasha, xaruun caafimaadleeyda, dacwo maareeyaasha, maxbuusleyda ama shaqaale kale ee hayad, ama dadka ka baxsan hayadda oo ku lug leh daryeelkaaga. Tusaale ahaan, xaruun caafimaadleeyda laga yaabee in ay kaa daaweeyaan dhibaatooyinka caafimaad ee dhimirka waxayna u baahan yihiin in ay la hadlaan mid ka mid ah dhakhaatiirteena dhimirka, xaruun caafimaadleyda kale, kuwaasoo leh taqasusid tababar goobaha qaar ee daryeel. Xittaa waxaa laga yaabaa in aan macluumaadka kugu saabsan u soo bandhigno dadka ka baxsan hayadda kuwaasoo ku lug leh daryeelka caafimaadkaaga.

Danab Isku Weydaarsiga Macluumaadka Caafimaadkaaga – dhacdooyinka qaar, waxaa laga yaabaa in aan ku gudbinno macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan Dannab ahaan kuwo kale oo bixiya daryeel caafimaadoo ku siinaaya daaweeyn ama qorsho ceymis bixinaaya kharash bixinta daaweyntaada. Macluumaadkaaga caafimaad xittaa laga yaabee in laga dhigo mid laga heli karo dhammaan Isweydaarsiga Macluumaad Caafimaad ee Vermont ("VHIE"). VHIE waa shabakad macluumaad caafimaadka gobolka loo xilsaaray ee ka hawlgala Vermont Information Technology Leaders, Inc. (VITL). Daaweeyntaada daryeel caafimaadna bixiyayaasha waxay fursad u leeyihiin oo keliya macluumaadkaaga caafimaad oo ay u maraayaan VHIE, illaa aad dooratid inaad ka baxdid VHIE iyo, uma baahnid daaweyn deg deg ah. Macluumaadka ku saabsan VHIE, eeg www.vitl.net."

Kharash Bixinta. Laga yaabee in aan isticmaalno soo bandhignana macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan si aad daaweeynta iyo hawlgalladda aad ka heleyso hayadda loo ansixiyo, qaansheegta, iyo qaadista kharsah bixinta ee qeyb seddexaadka sida shirkadda ceymiska. Tusaale ahaan, laga yaabee in aan u baahanno in aan ku siino macluumaadka qorshaha caafimaad ee ku saabsan la tallinnadda aad ka heshay hayadda sidaas awgeed qorshahaaga caafimaad wuu noo soo celinaa kharsha ama na siinayaa waqtiyaddii la tallinnadda. Xittaa waxaa laga yaabaa in aan u sheegno qorsheeyayhaaga caafimaad daaweeynta kuugu saabsan in aad hesho ansixinnaddii la soo dhaafay ama go'aansato in qorshahaaga uu dabooli doono hawlgalladda/daaweynta.

Hawlgalladda Daryeelka Caafimaad. Laga yaabee in aan isticmaalno unna bandhigo macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan hayadaha hawlgalladda. Isticmaaladaan iyo bandhigyadaan waa muhiim in ay adeegsadaan haydaha xaqiijiyaanna in dhammaan shaqsiyaadka naga helaayo hawlgalladda helaan daryeel tayo leh. Tusaale ahaan, laga yaabee in aan isticmaalno macluumaad caafimaad si aan u dulmarno daaweynteena iyo hawlgalladeena qiimeynana waxqabadyadda shaqaalaheena kuu shaqeynaaya. Laga

yaabee in aan isku darno macluumaad caafimaad ee ku saabsan dhawr macaamiil si aan u go'aamino hawlgalladda dheeriga ah aan bixineyno maxay yihiin, hawlgalladeen loo baahneyn, iyo inay daaweynta qaar ay saameyn leedahay. Xittaa laga yaabee in aan u soo bandhigno dhakhaatiirta, kalkaaliyayaasha, xaruumo caafimaadleyda, dacwo maareeyayaasha, maxbuusleyda iyo shaqaale kale ee hayado dulmarista iyo barasho asbaabooyin.

Xittaa laga yaabee in aan isku darno macluumaadka caafimaad ee ka haaysanno macluumaadyada caafimaad loo xilsaaray ee hayadaha caafimaadka dhimirka ama adeegyada gaarka ah si aan isula barbar dhigno sida aan wax u qabaneyno fiirinnna meelaha aan ka horumarin karno hawlgalladda aan bixinno. Waan ka saari doonnaa macluumaadka kaa cadeeynaayo qeybtaan ah macluumaad caafimaad si kuwa kale ay u isticmaalaan iyada baritaan daryeel caafimaad iyo daryeel caafimaad loo bixinaayo barasho la'aan yay yihiin macaamiisha qaaska ah. Si loo fududeeyo dib u eegidaan, waxaan siinaa warbixin oo xogta keydka ee lagu maamulo sida waafaqsan Heshiiska Ururka Ganacsiga ee Shabakada Daryeelka Vermont si loo illaaliyo qarsoodigeeda. Intaas waxaa dheer, qandaraasyada xarunta Howard oo ka qeybqaato ha lama ka badan oo Hay'ada Daryeelka La xisaabtanka leh ("ACO") taas oo ku caawiso qiimeynta iyo xiriirnta daryeelka ee bukaanada.

Howard Center waa Hayad Caafimaad ee Dhimirka Bulshadda oo Vermont loo xulay iyo hoosna timaado qandaraasleydeena leh waaxyo kala duwan ee isla hayadda Vermont ee hawlgalyadda Aadami ("AHS") si ay u bixiso hawlgalyo sugan. Natiijo ahaan, waaxyahaan waxay fursad u lahaan karaan macluumaadka caafimaad oo la xiriira hawlgalladda qandaraasleydaan ujeedkooduna yahay u helidda daaweyn macaamiisha, kharash ka bixin ama hawlgalyadda daryeelkeeda caafimaad.Intaas waxaa dheer, sida Hay'ada Loo xilsaaray, waxaan siin karnaa warbixinta caafimaadka AHS ee loogu tallogalay macaamiisha aanan gobolka maalgelin sida waafaqsan Heshiiska xadeynayo isticmaalkooda oo soo saaray tirade dadka, warbixinta daryeelka aan caafimaadka aheyn ee loogu tallogalay howlgalada daryeelka caafimaadka AHS iyo ujeedooyinka kormeerida caafimaadka

Xasuusinta Ballannadda. Laga yaabee in aan isticmaalno soo bandhignana macluumaadka kula soo xiriirno sidii xasuusin ahaan in aad leedahay ballan.

Daaweynno kale oo u Dhigma iyo Faa'idooyinka iyo Hawlgalladda. Laga yaabee in aan u isticmaalno bandhignna macluumaadka kugu saabsan si aan u sugno kugullana tallino daawooyin kale xulashooyin iyo hawgalladda la heli karo sidoo kale faa'idooyinka la xiriira-caafimaad ama hawgalyo.

Waxqabadyadda Maaliyad-aruurinta. Hadday baahi timaado halka macluumaadka kugu saabsan ama halka aad ka qeybgaleyso ay hayadda u baahato waxqabadyadda maaliyad-aruurin, hayadda waxay sugi doontaa ogolaanshahaaga. Macluumaad ma loo sii dayn doono sababtaan ogolaansho la'aantaada

Cilmi baaris. Xaaladdaha aadka u xaddidan, laga yaabee in aan isticmaalno bandhignana macluumaadka caafimaad asbaabo cilmi baaris. Tusaale ahaan, mashruuc cilmi baaris ayaa ku lug lahaan kara is barbardhigidda caafimaad iyo bogsoonta dhammaan macaamiisha kuwa hela hal daaweyn iyo kuwa hela kuwo kale, isla xaaladdii. Dhammaan mashaariicda cilmi baaris waa maado ansixin qaas u aha nidaamyada. Nidaamyaddaan waxay qiimeynayaan mashruuc cilmi baaris la soo jeediyay isticmaalkiisana waa macluumaad caafimaad. Ka hor inta aan isticmaalin ama aan u bandhigin macluumaadka caafimaad cilmi baaris, mashruuca wuxuu lahaanayaa ansixin ku aadan nidaamka ansixinta cilmi baaris. Laga yaabee, si aksataba ha ahaatee, u soo bandhigno macluumaad caafimaad ee kugu saabsan dadka diyaarinaayay inay fuliyaan mashruuca cilmi barista; tusaale ahaan, ka caawinno iyaga raadinta maacaamiisha leh baahi caafimaad qaas ah, inta ay macluumaadka caafimaad ay dulmaraayaan kama baxeyso hayadda. Xittaa waxaan ku weydiin doonnaa fasax qaas ah haddii cilmi baaraha uu fursad u lahaado magacaaga, cinwaan ama macluumaadyo kale oo kashifaaya qofka aad tahay, ama ku lugu leh daryeelkaaga hayadda.

Sida uu Sharciga Doonaayo. Waxaan bandhigeynaa macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan haddii ay u baahato federaalka, dowladda ama Sharciga madaniga. Vermont gudaheeda, tani waxaa raacsan: dhibanayaasha, la dayacay ama dadka waaweyn oo liita la isticmaalay; halka cunug ka yar lex iyo toban jir yahay dhibane dembi; iyo dhaawacyadda la xiriira rasaasta qoryahay. Xaaladdaha qaarkood, Waaxyaha ka tirsan hayadda Vermont ee hawlgalyadda Aadami kuwaasoo aan qandaraassiinay fursadda u lahaanshaha macluumaad caafimaad si ay u fuliyaan masuuliyadahooda Waxaa nalooka baahanyahay inaan u siideyno warbixintaada caafimaad adiga iyo qof walba ee aad uga codsatid ogolaanshaha qoran ee aad aad ku heshid

Ka Leexinta Halista iyo Qatarta halis ah oo dhici doonta ee caafimaad ama badbaado. Laga yaabee in aan isticmaalno bandhignana macluumaad caafimaad ee kugu saabsan haddii ay lagama maarmaan noqoto si loogu hortago qatar halis ah oo ku dhici doonta caafimaadkaaga iyo badbaadadaada ama qatar halis dhab ah ee qofka la aqoonsan karo ama kooxda dadka. Bandhigid kasta, si kastaba ha ahaatee, waxay ahaaneysasaa oo keliya qof sida macquulka ah u aaminsan inuu awooda inuu caawiyo ka hortagga halista.

MARXALLADDAHA QAASKA AH

Ciidan iyo Hawlgabeyaal Ciidan. Haddii aad tahay xubin ka tirsan ciidanka xoogga, laga yaabee in aan u sii daayno macluumaad caafimaad ee kugu saabsan, haddii looga baahdo maamulka taliyahay ciidanka.

Magdhawga Shaqaalaha. Laga yaabee in aan u sii daayno macluumaad caafimaad ee kugu saansan sida maamulka shaqaalaha magdhawga ama qorshooyin la mid sida ay awood u siinayso sharciga Vermont. Qorshooyinkaani waxay siinayaan faa'idooyin dhaawacayadda la xiriira shaqadda ama jirooyin.

Halista Caafimaadka Dadweynaha. Laga yaabee in aan u bandhigno macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan hawlqabadyadda caafimaadka dadweynaha. Hawlqabadyadaani guud ahaan waxaa ka mid ah waxa soo socda:

- Ka hortagga ama xakameynta cudurradda, dhaawaca ama naafonimadda;
- Ka warbixnta geerida;
- Ka warbixnta ku xadgudubka ilmaha ama dayicidda;
- Ka warxbixinta xadgidubka, dayaca ama dadka waaweyn ee liita oo la isticmaalay; tuhun kastoo ku xadgudub ah, dayac, ama isticmaalidda dadka da'da ah (60jir ama ka weyn), ama qof weyn oo naafo ah lagu sheegay ama dhimir ahaan ka dhaawacan, waa in la soo sheegaa;
- Ka warbixnta saameynta daawooyinka ama dhibaatooyinka wax soo saarkaasi;
- Cadeynta shaqsiyaadka soo xasuusanaaya waxlxaha laga yaabo in ay isticmaalayaan;
- Cadeynta shaqsiyaadka lagu sheegay cudurro ama halis u ah inay qaadaan ama faafiyaan cudurradda leyska qaado ama xaaladaha

Waxqabadyadda aan La Ogaan ee Caafimaad. Laga yaabe in aan u soo bandhigno haydada aan la ogaan ee caafimaad, sida Hayadda Vermont ee Waaxyaha Hawlgalyadda Aadami ee Caafimaadka Maskaxda, ee Curyaannimada, Gabowga iyo Nolaanshaha Madaxbanaan iyo Caafimaadka kuwaasoo aan qandaraas siinay, oo waxqabadyo sharciga amar siiyay. Waxqabadyadaan aan la ogaan waxaa ka mid ah, laakiinse aanan xadidnayn, xisaabin, baaritaanno, kormeero, iyo shatiyeen. Waxqabadyadaani waa u lagama maarnmaan dowladda kor ka ogaanshaha nidaamka daryeel ee caafimaadka, barnaamijyadda dowladda, iyo hirgrlinta sharciyadda xuquuqda bulshadda Waxaan u siideyn karnaa warbixintaada caafimaad ee adiga kugu saabsan iyada oo aan jirin ogolaanshahaaga ee Xoghayaha Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha Mareykanka iyo/ama Xafiiska Xaquuqaha Rayidka marka ay sameynayaan eegida cabashada, baaritaanka ama tallaabada fullinta ama wargelinta qasabka ah ee jabinta warbixinta caafimaadka.

Fullinta Sharciga. Waxaan u siideyn karnaa warbixintaada caafimaadka saraakiisha fullinta sharciga sida looga baahanyahay ama loogu hogaansamo amarka maxkamada ama raadino damaanada. Waxaan sidoo kale

u siideyn karnaa warbixin xadidan saraakiisha fullinta sharciga si aan u soo wargelino dambiga lagu sameeyay dhismooyinkeena ama aqoonsashada qofka lunsan ama laga shakisanyahay inuu ku caawiyo baaritaanka dambiga.

Ficilladda Sharci iyo Muran. Haddii aad ku lug leedahay dacwad maxkameed ama muran, laga yaabee in aan u bandhigno macluumaadkaaga caafimaad ee kugu saabsan ugu warcelin maxkamadda ama amarka maamulka.

Saraakiisha Caafimaadka Dadweynaha iyo Agaasimayaasha Guryaha Janaasada. Laga yaabee in aan soo bandhigno gees ahaa ama baaritaan daawo. Tani waxay noqon kartaa mid muhiim ah, tusaale ahaan cadeynta qofka marxuumka ah ama go'aan ka gaarista sababta dhimashadda. Xittaa laga yaabee in aan sii daayno macluumaad caafimaad agaasimayaasha janaasadda halkaasoo ay iyaga u fasaxeyso inay hawlahoodda sii wataan.

Shaqsiyaadka Xabsi ku Jira. Haddii aad tahay maxbuus ku jira machadka dhaqan celinta, ama aad ku hoos jirto xabsi saraakiisha xoojinta sharciga, laga yaabee in aan u sii dayno macluumaad caafimaad ee kugu saabsan machadka dhaqan celinta ama saraakiisha xoojinta sharciga tixraacidda daryeel ku siinayaan inta aad ku jirto xabsiga. Sideyntaani waa lama huraan (1) machadka inuu ku siiyo daryeel caafimaad; (2) difaaca caafimaadkaaga iyo badbaadada ama caafimaadka iyo badbaadada kuwa kale; (3) badbaadada iyo amniga machadka dhaqan celinta.

ISTICMAALIDDA MACLUUMAADKA CAAFIMAAD EE U BAAHAN RUQSAD QORAAL

Isticmaalladda iyo soo bandhigyadda kale ee macluumaadka caafimaad ee aan ogeysiintaan lagu cadeynin, ama sharciyaddana la xiriira waxaa lagu sameyn doonaa ruqsad qoraaleedkaaga oo keliya. Tusaalaha tani waxaa ka mid ah u bandhigidda qareennadda, shaqaalaha, Xafiiska Vermont ee Hawlgalyadda Xallinnadda Naafonimo ama kuwo kale ee aad og tahay, laakiin aanan lug ku laheyn daryeelkaaga. Waxaa raacsan, isticmaalidda iyo so bandhigidda difaacidda macluumaad caafimaad ee waxqabadyadda maaliyad-ururiyayaasha, asbaabaha suuq geynta, iyo soo bandhigidda sameyneysa xaraashidda macluumaad caafimaad xafidan ee u baahan ruqsad. Haddii aad na siiso ruqsad inaan isticmaalno ama aan soo bandhigno macluumaad caafimaad ee kugu saabsan, ruqsaddaasi waad la noqon kartaa, qoraal ahaan, wqati kasta. Haddii aad la noqoto ruqsadaada, mar dambe ma isticmaali doonno ama soo bandhigi doonno macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan sababta ku xusan ruqsadda qoraalkaaga. Waad fahansan tahay in aanan awoodin inaan dib kaaga ceshanno bandhigis kasta ee aan horay kaaga qaadanay ruqsad, taasoona ugu baahannahay inaan ku xifidno warbixinnadeena hawlgal ee aan ku siinay.

Kooxyada Caafimaadka Bulshada: Kooxyadaa waxaa lagu abuuray sida waafaqsan Vermont Blueprint ee Caafimaadka iyo waxaa loo naqshadeeyay in ay abuurta isbaheysiga u dhaxeeyo bixiyaasha daryeelka caafimaadka, hay'adaha deegaanka iyo gobolka iyo hay'adaha taageerada bulshada kuwaas oo ka go'an hormarinta tayada nolosha ilaa xiriirinta adeegyada. Adeegyadaan waxaa laga yaabaa in ay yihiin dabiici ahaan dhaqaale, jirka, dareenka ama waxbarashada. Daaweyntaada bixiyaasha daryeelka caafimaad waxaa laga yaabaa in ay wadaagaan kaliya warbixintaada caafimaad iyo CHT haddii aad bixisay ogolaansho gaar ah oo qoran ee wadaagis ah.

XUQUUQDAADA LA XIRIIRTA MACLUUMAADKA KUGU SAABSAN

Taageero kasta (goob ahaan, isgaasiineyd, iwm.) waxaad u baahan tahay inaad ka shaqeysiiso xuquuqdaada ee ay ku siinaayso hayadda.

Waxaad leedahay xuquuqyadaan soo socda ee la xiriira macluumaadka ee aan kuu hayno:

Xaqqa Dulmarid iyo Nuqul ka sameyn. Wax aad xaq u leedahay inaad dulmarto nuqulnna ka sameysato macluumaadka caafimaad ee loo isticmaali karo go'aan gaarista daryeelkaaga ku saabsan. Tani waxaa raacasan labaddaba caafimaad iyo warbixinnadda kharash bixinta. Waa inaan uga jawaabnaa codsigaaga sodon maalmood gudahood ee codsigaaga gelitaanka illaa aan kugu soo ogeysiino qoraal ahaan inta lagu jiro muddadaan ee sababaha ay u daahday jawaabteena. Haddii ay sidaas tahay, waxaan qaadan karnaa sodon maalmood dheeraad ah ama guud ahaan lixdan maalmood ka bilow helitaankeena codsigaaga ee looga jawaabayo iyada.

Dulmarid iyo nuqul ka sameyn macluumaad caafimaad, kaasoo laga yaabo in loo isticmaalo go'aan gaaris kugu saabsan, waxaad codsigaaga u soo gudbineysaa xarun daryeelahaaga ama Waaxda Macluumaadka Caafimaad (Howard Center, 300 Flynn Ave Burlington, VT 05401). Haddii aad codsato nuqul macluumaadka, laga yaabee in aan kugu sheeganno qiimooyinka macquulka ah, qarashka ku saleysan ee koobiyeynta, dirista, ama qalabyadda la xiriira codsigaaga. Haddii aad raadineyso nuqul danabeed foom qaas ah ama qaab nooc walba ee diiwaankaaga caafimaad, iyo hayadana ma awooddo nuqul foom ama qaab diyaarsan, waan kula shaqeyneynaa in aan ku siinno foom ama qaab u dhigma nuqul danabeedka.

Waan diidi karnaa codsigaaga ama xadeyn karnaa helitaankaaga ee lagu baarayo iyo lagu koobiyeynayo kaliya xaaladaha qaarkood ee aadka u xadidan. Haddii laguu diido ama lagu siiyo kaliya gelitaanka xadidan ee warbixintaada caafimaad, sababtoo ah waxaa lagu go'aansaday in kuu ogolaanshaha gelitaanka inay halis gelin karto ama si weyn kuu waxyeeleyn karto adiga ama qof kale, waxaad codsan kartaa in go'aanka dib loo eego. Hay'ada waxay dooraneysaa xirfadlaha daryeelka caafimaadka ka duwan si u eego codsigaaga iyo diidmada. Qofka sameynayo eegida ma ahaanayo qofka diiday codsigaaga. Waxaan u hogaansameynaa natiijada eegida.

Xaqqa Wax ka Bedelka. Haddii aad dareemeyso in macluumaadka caafimaad ee aan kaa hayno inay sax aheyn ama aan dhameystirneyn, waadna weydiin kartaa in aan wax ka bedelno macluumaadka. Waxaad xaq u leedahay in aad codsato wax ka bededelidda inta macluumaadka uu ku xafidan yahay ama hayadda.

Codsiga wax ka bedelidda, caodsigaaga waa in uu ahaado qoraal una soo qudbisaa qoraayga aad dooneyso in uu wax ka bedelo ama Waaxda Macluumaad Caafimaad (Howard Center, 300 Flynn Ave Burlington, VT 05401).waxaa raacsan, waa in aad bixisaa sabab taageereyso codsigaaga.

> Laga yaabee in aan diidno codsigaaga wax ka bedelidda haddii aysan ahyen qoraal ama aanan raacsaneyn sabab taageereyso codsigaasi. Sidoo kale, waan diideynaa codsigaaga haddii aadna weydiiso in aan wax ka bedelno macluumaad kaasi:
>
> - Oo aananag sameynin, illamaa qofka ama guddiga sameeyay macluumaadka aanan la heli karin si ay wax ugu bedelaan;
> - Aanna aheyn qeyn ka mid ah warbixinta keyd loo xushay ama hayadda;
> - Aanan aheyn qeyb ka mid ah macluumaadka aad fasaxday in la baaro iyo nuqul laga sameeyo; ama,
> - Oo ah fikir sugan ama kaamishay hayadda.

Xaqqa Xogogaanshaha soo Bandhigyada. Waxaad xaq u leedahay in aad codsato "xogogaanshaha soo bandhigyadda." Kani waa liiska soo bandhigyadda aan ka sameynay macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan kuwaasoo sharciga u baahaniy/ama aan kuu fasaxeynin. Liiska siideynada kuma jireyso siideynada loo sameeyay ujeedooyinka daaweynta, lacag bixinta adeegada daaweynta ama howlaha daryeelka caafimaadka la xiriiro ee adeegyada daaweynta.

Codsasahdda liiskan ama xogogaanshaha soo bandhigidda, waa in aad ugu soo gudbisaa codsigaaga qoraal ahaan Waaxda Macluumaad Caafimaad (Howard Center, 300 Flynn Ave Burlington, VT 05401). Codsigaaga waa ina ay ku caddaha muddo waqti, oo aanan ka dheereyn lex sanno. Codsigaaga waa in ay ku caddahay

qaabkeed ku rabtaa liiska (tusaale, warqad ahaa, danab ahaan). Liiska ugu horeeyay ee aad codsaneyso muddo 12 bilood dhexdeeda waa lacag la'aan. Liisaska dheeriga ah, waxaan kugu sheeganeynaa kharsh qiimaha siinta liiska. Waan kugu wargelin doonnaa qiimahooda waadna dooran kartaa in aad ka noqoto ama aad soo bedesho codsigaaga ka hor waqtiga wax lagaa qaadin.

Xaqqa Codsashadda Xadidaadda. Waxaad xaq u leedahay in aad codsato adkeynta am xadidaadda macluumaad caafimaad ee aan isticmaaleyno ama aan soo bandhigeyno ee ku saabsan daaweyntaada, kharsah bixinta, ama hawlgalyadda daryeel caafimaad. Mana looga baahna in aan kugu raacno codsigaaga illamaa codsigaaga uu xadeynaayo soo bandhigyadda qorshaha caafimaad ee sababta loo bixinaayo kharash bixinta ama hawlgalyadda daryeel caafimaad kaasoon aheyn si kale ugu baahneyn sharciga adiga ama qof kale oo kaa metelaaya waxaan ka aheyn qorsho caafimaad oo u bixiyay hawlgalyadaan si buuxda goortii hawlgalyadda caafimaad lagu siiyay. Si kastaba ha ahaatee, haddii aan kugu raacno xadeynada la codsaday ama xadeynta, waxaan tixgelineynaa codsigaaga illamaa macluumaadka loogu baahdo inay bixiso daaweyntaadda deg deg ah.

Xittaa waxaad leedahay xaqqa ah in aad codsato xadididda macluumaadka caafimaad ee kugu saabsan ee aan u soo bandhigeyno qof kale kaasoo ku lugu leh daryeelkaaga ama kharash bixinta daryeelkaaga, sida xubin qoys. Tusaale ahaan, waad na weydiin kartaa in aan isticmaalin ama bandhigid macluumaad ku saabsan qeybaha la talin ee aad heleyso.

Codsashadda adkeynta, waa in aad ku sameysid codsigaa qoraal ahaan shaqaalaha soo gelaayo ama daryeele caafimaadkaaga. Codsigaaga, waa in aad noo sheegtaa (1) macluumaadkeed rabtaa in la xadido; (2) inaad rabto in la xadido isticmaalkeena, bandhigyadda ama labaddaba; iyo (3) yaad rabtaa in lagu dabaqo xadidaada, tusaale, u bandhigiyadda lamaanahaaga.

Xaq u Lahaanta Isgaarsiinta Codsi Qarsoodi. Waxaad xaq u leedahay in aad codsato in aan kugula soo xiriirno arrimaha ku saabsan caafimaadkaaga qaabab qaar ama goobo qaar, tusaale, waxaad na weydiisan karta in aan kaala soo xiriirno oo keliya shaqadda ama farriin-danabeed.

Codsashadda isgaarsiineeyd inay qarsoodi ahaato, waa in aad codsigaaga u soo qortaa qoraal ahaan shaqaalaha soo galaayo ama xaruun ddaryeelahaaga. Kuma weydiineyno sababta codsigaaga. Waan soo dhaweyneynaa dhammaan codsiyadda mac quulka ah, codsigaaga waa in uu qeexaa sida ama meesha aad jeceshahay in lagaala soo xiriiro.

Xaqqa nuqul Warqadeed ee Ogeysiintaan. Waxaad xaq u leedahay nuqul warqadeed ee ogeysiintaa. Waxaadna weydiin kartaa nuqulkaaga ee ogeysiinta hadda ah goor kasta.

Helida nuqul warqad ee ogeysiintaan, la xiriir Sarkaal Shaqsiyeedka XaruntaHoward (802) 488-6900

AMNIGGA MACLUUMAADKA CAAFIMAAD.

Waxaan u diyaarinay ilaalin ku haboon si ay u difaacdo una xafiddo qarsoodinimadda macluumaadka caafimaadkaaga. Qaabka dabci ee ku saleysan hawlgalyadda ficilladda bulshadda, Wakiiladda hayadda waxay haysan doonaan macluumaadka caafimaad ee ka baxsan hayadda. Arrintaan, Wakiiladda hayadda waxay xaqiijinaayaan amnigga iyo qarsoodinimadda ee macluumaadka qaab ay la kulmaayaan nidaamka hayadda, Dowladda iyo Sharciga Federaalka.

BEDELIDDA OGEYSIINTAAN

Waxaan ilaalineynaa xaqqa lagu bedelaayo ogeysiintaan. Waxaan ilaalineynaa xaqqa lagu sameynaayo ku noqosho ama ogeysiin bedelka oo saameynaayo macluumaadka caafimaad ee aan horay u haysanay ee kugu

saabsan sidoo kale macluumaadka aan heleyno mustaqbalka. Waxaan ku meeleyneynaa nuqul ogeysiinta hadda ah dhammaan goobaha hayadda. Ogeysiintaan waxay xambaarsantahay taariikhda ka bilaabaneyso. Haddii aan wax ka bedeleyno ogeysiintaa, waxaan wax ka bedeli doonnaa kii la soo dhaafay, soo saarid ku dhawaaqis wax ka bedelida ee qeyb kastoo Howard Center.

EEDEYMAHA

Haddii aad aaminsan tahay in lagu xad gudbay xuquuqdaadda shaqsiyeed, waxaad waxaad ku xareyn kartaa dacwad eedeyn hayadda ama Xoghaynta Waaxda Hawlgalladda Caafimaad iyo Aadami. Dacwad eedeyn ee hayadda, la xiriir: Leynka Taleefoonka Joogtadda ah Eedeynta ee (802)-488-7195 ama fariin-danabeed compliancecomplaint@howardcenter.org

Ma laguugu ganaaxaayo xareynta eedeynta.

Xoghaynta Waaxda Hawlgalladda Caafimaadka iyo Aadami waxa kala soo xiriiri doonaan xafiis goboleedka Xafiiska Xuquuqul aadamiga, Waaxda Hawlgalladda Caafimaad iyo Aadami ee U.S, Xarunta Dowladda, J.F. Kennedy Federal Dhismaha – Qolka 1875, Boston, Massachusetts 02203, taleefoonka codka (800) 368 1019, fakis (617) 565-3809, TDD (800) 537 7697.